

Informacje na temat środków bezpieczeństwa i sposobu postępowania w przypadku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej w Zakładzie Produkcyjnym w Płocku Polskiego Koncernu Naftowego ORLEN Spółka Akcyjna

1. Oznaczenie prowadzącego zakład oraz adres

Oznaczenie prowadzącego zakład:

Nazwa Prowadzącego	Polski Koncern Naftowy ORLEN Spółka Akcyjna Prezes Zarządu
Kierujący Zakładem	Dyrektor Biura Bezpieczeństwa i Higieny Pracy (zgodnie z udzielonym pełnomocnictwem przez mocodawcę)
Adres siedziby	ul. Chemików 7, 09-411 Płock
Telefon	(24) 365-00-00
Fax	(24) 367-70-00
WWW	www.orlen.pl
e-mail	bezpieczenstwo.procesowe@orlen.pl
NIP	774-000-14-54
REGON	610188201

Adres zakładu:

Nazwa	Zakład produkcyjny w Płocku Polskiego Koncernu Naftowego ORLEN Spółka Akcyjna
Adres	ul. Chemików 7, 09-411 Płock
Telefon	(24) 365-00-00
Fax	(24) 367-70-00

2. OSOBA UDZIELAJĄCA INFORMACJI:

Dyrektor Biura Bezpieczeństwa i Higieny Pracy
w Polskim Koncernie Naftowym ORLEN Spółka Akcyjna

3. Potwierdzenie, że zakład podlega przepisom w zakresie przeciwdziałania awariom przemysłowym

Zakład Produkcyjny w Płocku PKN ORLEN S.A. jest zakładem o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (ZDR) zgodnie z klasyfikacją dokonaną na podstawie rozporządzenia Ministra Rozwoju z dnia 29 stycznia 2016 r. w sprawie rodzajów i ilości znajdujących się w zakładzie substancji niebezpiecznych, decydujących o zaliczeniu zakładu do zakładu o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (Dz. U. z 2016, poz. 138).

Prowadzący zakład dokonał zgłoszenia właściwym organom zgodnie z art. 250 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska i przekazał im opracowany program zapobiegania awariom.

4. Charakter działalności w Zakładzie Produkcyjnym w Płocku

PKN ORLEN S.A. prowadzi działalność w różnym zakresie – głównie produkcji paliw silnikowych w wyniku głębokiego przerobu ropy naftowej oraz produkcji szerokiego asortymentu produktów i półproduktów ropopochodnych (rafineryjnych i petrochemicznych).

W Zakładzie Produkcyjnym w Płocku prowadzona jest następująca działalność:

- przerób ropy naftowej oraz wytwarzanie produktów i półproduktów ropopochodnych (rafineryjnych i petrochemicznych),
- magazynowanie, składowanie i przechowywanie ropy naftowej i paliw płynnych oraz tworzenie i utrzymywanie zapasów paliw, na zasadach określonych właściwymi przepisami,
- wytwarzanie, przesyłanie oraz obrót energią cieplną i elektryczną

a także:

- transport rurociągowy substancji i mieszanin – wewnętrzny oraz do odbiorców znajdujących poza terenem zakładu produkcyjnego w Płocku (np. Terminal Paliw w Mościskach, Zakład PTA we Włocławku, Anwil S.A. we Włocławku),
- transport drogowy i kolejowy substancji,
- produkcja energii i pary w zakładowej EC.

Ponadto w Zakładzie produkcyjnym dokonywane jest:

- oczyszczanie substancji ropopochodnych w Centralnej Oczyszczalni Ścieków
- utylizacja odpadów przemysłowych powstałych na terenie rafinerii

5. Rodzaje substancji niebezpiecznych występujących na terenie Zakładu Produkcyjnego

W Zakładzie Produkcyjnym w Płocku PKN ORLEN S.A znajdują się różne substancje chemiczne w tym: ropa naftowa, produkty rafineryjne i petrochemiczne oraz substancje pomocnicze.

Poniższe krótkie zestawienie przedstawia podstawowe informacje na temat właściwości, jakie cechują substancje chemiczne decydujące o zaliczeniu zakładu do zakładu o dużym ryzyku (nazwy lub kategorie oraz stwarzanie zagrożenia).

Tabela 1. Zagrożenia stwarzane przez substancje chemiczne

Substancja niebezpieczna	Rodzaj zagrożenia			
	pożarowe	wybuchowe	toksyczne dla ludzi	szkodliwe lub toksyczne dla środowiska
ropa naftowa	tak	—	—	tak
oleje napędowe i opałowe	tak	—	—	tak
benzyny silnikowe	tak	—	—	tak
paliwo lotnicze	tak	—	—	—
gaz płynny (propan butan)	tak	—	—	—
etylen	tak	—	—	—
propylen	tak	—	—	—
benzen	tak	—	tak	—
ksyleny	tak	—	—	—
aceton	tak	—	—	—

Substancja niebezpieczna	Rodzaj zagrożenia			
	pożarowe	wybuchowe	toksyczne dla ludzi	szkodliwe lub toksyczne dla środowiska
butadien	tak	—	—	—
tlenek etylenu	tak	—	tak	—
fenol	—	—	tak	—
siarkowodór	tak	—	tak	tak
fluorowodór	—	—	tak	—
furfural	—	—	tak	—

PKN ORLEN S.A. prowadzący Zakład Produkcyjny w Płocku jest świadomy, że ze względu na prowadzony profil działalności zakładu zagrożenia wynikające z właściwości stosowanych substancji chemicznych można podzielić na następujące grupy:

- zagrożenia wybuchowe, pożarowe i toksyczne,
- zagrożenia dla środowiska naturalnego,
- zagrożenia dla zdrowia i życia człowieka

Należy zwrócić uwagę, że:

1. Substancje palne stanowią zasadniczą grupę stosowanych na terenie zakładu substancji i innych mieszanin.
2. Większość substancji i preparatów charakteryzują właściwości palne, ale także właściwości szkodliwe dla zdrowia; nierzadko są też klasyfikowane, jako rakotwórcze
3. Występują substancje klasyfikowane zarówno, jako palne jak i toksyczne (np. tlenek etylenu, benzen i toluen czy ksyleny) – w takim przypadku mogą wystąpić dwa rodzaje efektów: pożary/wybuchy i stężenia toksyczne.
4. Niektóre substancje są niebezpieczne dla środowiska, (np. hydrazyna czy woda amoniakalna), a niektóre mają właściwości drażniące (np. aceton czy kwas solny).

Uwolnione ciekłe substancje niebezpieczne mogą tworzyć rozlewiska, które mogą zbierać się na instalacjach w obudowanych tacach, na szczelnych podłożach lub na nieutwardzonym terenie. Awaryjnie uwolniona ciecz z tacy jest kierowana do studzienek kanalizacyjnych, a następnie do zbiorników słopowych lub systemu kanalizacji ścieków przemysłowych. System ten obejmuje wszystkie instalacje produkcyjne i ogólnozakładowe, a ponadto jest wspólny dla Zakładu Produkcyjnego PKN ORLEN S.A. w Płocku oraz dla spółek zależnych, które są zlokalizowane na jego terenie.

Uwolnione substancje niebezpieczne o charakterze palnym mogą po uwolnieniu rozprzestrzeniać się także w postaci chmur parowych. Jeżeli substancja jest cięższa od powietrza chmura parowa może utrzymywać się przy powierzchni terenu i wnikać we wszelkie otwory poniżej poziomu terenu (studzienki, wpusty, zagłębienia) – np. gaz płynny. W przypadku substancji lżejszych od powietrza chmury parowe mogą rozprzestrzeniać się z wiatrem. Ważnym aspektem w przypadku tych substancji jest zagadnienie czy w połączeniu z powietrzem pary substancji tworzą mieszaniny wybuchowe.

Substancje gazowe o charakterze toksycznym mogą po uwolnieniu rozprzestrzeniać się w postaci chmur gazowych. Jeżeli substancja jest cięższa od powietrza chmura parowa może utrzymywać się przy powierzchni terenu i wnikać we wszelkie otwory poniżej poziomu terenu (studzienki, wpusty, zagłębienia) – np. siarkowodór. W przypadku substancji lżejszych od powietrza chmury parowe mogą rozprzestrzeniać się z wiatrem na znaczne odległości – np. tlenek etylenu czy fluorowodór. Niektóre substancje toksyczne charakteryzują także właściwości palne co powoduje konieczność szczególnego kontrolowania procesów i urządzeń, w których występują.

W związku z potencjalnym ryzykiem uwolnienia się do otoczenia substancji palnych oraz toksycznych na terenie instalacji w Zakładzie Produkcyjnym w Płocku rozmieszczono detektory informujące o obecności tych substancji w powietrzu. Detektory te informują także o stężeniu substancji a w przypadku większych stężeń kierują sygnał alarmowy do systemu kontroli procesów. Operatorzy na instalacjach natychmiast reagują na wszystkie alarmy.

W odniesieniu do terenów i ludności znajdującej się poza Zakładem Produkcyjnym w Płocku przewidziano potencjalną możliwość zaistnienia zdarzeń, które z uwagi na toksyczne właściwości par substancji niebezpiecznych uwolnionych w czasie awarii na instalacjach procesowych

mogłyby zagrozić zdrowiu lub życiu ludzkiemu. Niezbędne informacje przekazano Komendantowi Wojewódzkiemu Państwowej Straży Pożarnej w Warszawie do opracowania zewnętrznego planu operacyjno-ratowniczego, w którym ustalono tryb postępowania służb ratowniczych w przypadku wystąpienia zagrożenia obejmującego tereny przyległe do Zakładu Produkcyjnego w Płocku.

6. Informacje dotyczące raportu o bezpieczeństwie

Raport o bezpieczeństwie wymagany przez ustawę Prawo ochrony środowiska został opracowany dla Zakładu Produkcyjnego w Płocku i przedłożony Mazowieckiemu Komendantowi Wojewódzkiemu Państwowej Straży Pożarnej w Warszawie oraz Wojewódzkiemu Inspektorowi Ochrony Środowiska w Warszawie, Delegatura w Płocku.

7. Informacje dotyczące głównych scenariuszy awarii przemysłowej oraz środków bezpieczeństwa które zostaną podjęte w przypadku wystąpienia awarii

Zagrożenia występujące na terenie Zakładu Produkcyjnego w Płocku mogą zdarzyć się nagle i stwarzają potencjalne ryzyko zaistnienia strat wobec pracowników, ludności, środowiska oraz majątku. Zakres oddziaływania ewentualnych skutków wspomnianych zagrożeń może dotyczyć nie tylko terenu zakładu, ale również jego otoczenia (ludność, środowisko naturalne, dobra materialne).

W tabeli nr 2 przedstawiono potencjalne zagrożenia na terenie Zakładu Produkcyjnego w Płocku.

Tabela 2. Potencjalne zagrożenia na terenie Zakładu Produkcyjnego w Płocku

Potencjalne zagrożenia na instalacjach i urządzeniach technologicznych, dystrybucyjnych oraz w budynkach	
1.	właściwości toksyczne gazów lub cieczy (dla ludzi i środowiska)
2.	właściwości palne i wybuchowe substancji
3.	właściwości żrące gazów i cieczy
4.	nieszczelności pojawiające się w armaturze, rurociągach i urządzeniach
5.	wysokie ciśnienie i wysoka temperatura w instalacjach i urządzeniach
6.	zdolność do samozapłonów stosowanych substancji
7.	groźba samorzutnego rozkładu niektórych związków chemicznych
8.	wycieki cieczy o niebezpiecznej dla człowieka temperaturze (bardzo niskiej lub wysokiej)
9.	niewłaściwe postępowanie pracownika na stanowisku pracy

Prawdopodobieństwo zaistnienia wytypowanych Reprezentatywnych Zdarzeń Awaryjnych (RZA) dla obiektów Zakładu Produkcyjnego w Płocku waha się w granicach od 1×10^{-4} (sporadycznie) do $7,5 \times 10^{-8}$ (prawie niemożliwe).

Oceniony poziom ryzyka to A (akceptowany) i TA (tolerowany akceptowany). Nie zidentyfikowano Reprezentatywnych Zdarzeń Awaryjnych (RZA) o poziomie ryzyka TNA (tolerowany nieakceptowany) i nieakceptowany (NA).

Biorąc pod uwagę obiekty Zakładu Produkcyjnego w Płocku mogące stwarzać potencjalne zagrożenie poważną awarią, własności substancji chemicznych uznanych jako niebezpieczne oraz zagrożenia zewnętrzne, wytypowano łącznie możliwych głównych 77 Reprezentatywnych Zdarzeń Awaryjnych (RZA), które można podzielić na dwie grupy.

Pierwsza grupa to zdarzenia katastroficzne (typ W) powodujące uwolnienie dużej ilości substancji niebezpiecznych, a ich pierwotne skutki mogą wykraczać poza obiekt.

Druga grupa to zdarzenia charakteryzujące się prawdopodobieństwem występowania (typ P), i uwolnieniami małych ilości substancji niebezpiecznych i małymi skutkami pierwotnymi odczuwalnymi w obrębie obiektu. Pierwotne skutki zdarzeń awaryjnych, w przypadku braku działania odpowiednich środków zabezpieczeń, mogą powodować wtórne zdarzenia awaryjne – tzw. efekt domino.

Zdarzenia w pierwszej grupie związane są z uwolnieniem substancji chemicznych w wyniku uszkodzenia zbiorników magazynowych o dużej pojemności, rurociągów charakteryzujących się dużymi przepływami substancji.

Zdarzenia w drugiej grupie to przecieki zbiorników o dużej pojemności, rurociągów i rozszczelnienia. Zdarzenia awaryjne dotyczą wszystkich podstawowych obiektów.

Zagrożeniami mogącymi wygenerować efekty domino są własne obiekty produkcyjne w Zakładzie Produkcyjnym w Płocku, jak również spółek Basell Orlen Polyolefins czy ORLEN Paliwa.

W ramach zapobiegania wystąpieniu zdarzeń awaryjnych na terenie Zakładu Produkcyjnego w Płocku wdrożono szereg rozwiązań organizacyjnych i technicznych, których zadaniem jest systemowe zarządzanie bezpieczeństwem procesowym oraz dalsze zwiększanie skuteczności i efektywności działań na rzecz zapobiegania poważnym awariom, a także ograniczania potencjalnych skutków takich zdarzeń.

Technicznymi rozwiązaniami pełniącymi istotną rolę na rzecz zapobiegania zdarzeniom awaryjnym są liczne środki zapobiegawcze związane z:

- zapewnieniem systematycznej kontroli sprawności i szczelności aparatury i urządzeń,
- niezawodnością działania urządzeń mechanicznych, elektrycznych i elektroenergetycznych,
- automatyką procesową i zabezpieczeniową,
- bezpiecznymi systemami pracy i obsługi,
- ochroną środowiska naturalnego.

Mając na względzie rodzaje zagrożeń, związanych z przetwarzaniem niebezpiecznych substancji chemicznych w złożonych procesach produkcji, które mogą prowadzić do poważnych awarii o groźnych skutkach dla pracowników, ludności, otaczającego środowiska oraz zgromadzonego majątku produkcyjnego w Spółce została przyjęta Deklaracja Przeciwdziałania Poważnym Awariom określająca ogólne zasady kompleksowego zapewniania bezpieczeństwa instalacji a także zdrowia i życia ludzi oraz ochrony środowiska naturalnego.

Filozofia bezpieczeństwa i ograniczania skutków awarii przemysłowej dla ludzi, majątku i środowiska w przypadku jej zaistnienia w Zakładzie Produkcyjnym PKN ORLEN S.A. w Płocku opiera się o następującą sekwencję działań:

Filozofia bezpieczeństwa i ograniczania skutków awarii przemysłowej dla ludzi, majątku i środowiska w przypadku jej zaistnienia

- Szybka identyfikacja sytuacji awaryjnej za pomocą automatyki kontrolno-pomiarowej i pracowników
- Reakcja automatyki zabezpieczeniowej
- Detekcja uwolnień za pomocą systemu alarmowego
- Odcięcie dopływu substancji do punktu uwolnienia
- Awaryjne wyłączenie ogrzewania i zasilania
- Reakcja automatycznego systemu przeciwdziałania
- Powiadomienie Zakładowej Straży Pożarnej
- Podjęcie działań przez Zakładową Straż Pożarną w celu ograniczania skutków emisji substancji niebezpiecznych lub/i energii w czasie nieprzekraczającym 5 minut

Powyższa filozofia bezpieczeństwa jest realizowana w Zakładzie Produkcyjnym w Płocku przez wielowarstwowy, sprawdzony dotychczas, system bezpieczeństwa i ochrony wykorzystujący koncepcję stosowania trójwarstwowego systemu zabezpieczeń. Są to następujące warstwy:

- **Niezależna Warstwa Zapobiegania**, której zadaniem jest zapobiegać powstawaniu zdarzeń inicjujących, które mogą prowadzić do wystąpienia niebezpiecznych warunków operacyjnych, a w konsekwencji uwolnienia substancji niebezpiecznej (np. działania sterowniczych/operatorów, systemy automatyki i pomiarów włączone lub nie włączone w system kontroli procesów DCS, systemy awaryjnego zasilania i podtrzymania, wykonanie aparatów i urządzeń w sposób nieiskrzący).
- **Niezależna Warstwa Ochrony**, która ma za zadanie ochronić obiekt procesowy i pracowników przed skutkami uwolnienia (np. automatyczne systemy zabezpieczające (SIS), systemy detekcji uwolnień (czujniki) oraz czujniki płomienia, kable termoczułe, zawory bezpieczeństwa, systemy zrzutowe, odpowiedzi operatora na alarmy).
- **Niezależna Warstwa Przeciwdziałania**, mająca na celu minimalizację skutków powstałych uwolnień (np. instalacje zraszaczowe wodne, pianowe, hydranty, działka, kurtyny wodne i parowe, Zakładowa Straż Pożarna, Wydziałowi Ratownicy Chemiczni na instalacjach,

rejonowe oraz wydziałowe magazyny sprzętu ratowniczego, pomoc medyczna). Szczególny nacisk w tej warstwie kładziony jest na nowoczesny sprzęt ratowniczo-gaśniczy Zakładowej Straży Pożarnej, sieć wody przeciwpożarowej na terenie całego Zakładu Produkcyjnego oraz odpowiednie rezerwy środków gaśniczych wymaganych do gaszenia pożarów węglowodorów oraz ograniczania skutków awarii chemicznych.

Każda instalacja czy proces w Zakładzie Produkcyjnym w Płocku wyposażony jest w różne środki bezpieczeństwa, biorąc pod uwagę stopień występujących zagrożeń. Środki wymienione w warstwie zapobiegania oraz w warstwie przeciwdziałania występują dla wszystkich instalacji produkcyjnych. Jednakże z uwagi na specyfikę procesów i wynikające z tego różnice na poszczególnych instalacjach inne rodzaje środków mogą dotyczyć warstwy ochrony.

Szczególne znaczenie dla bezpieczeństwa posiada funkcjonujący system regulacji i kontroli prowadzonych procesów produkcyjnych realizowany za pomocą komputerowych rozproszonych systemów kontroli (DCS). Systemy te pozwalają w dużej mierze na zapobieganie uwolnieniom substancji niebezpiecznych lub też realizowanie odpowiedniego odcięcia zasilania instalacji w surowce. Pozwalają także na natychmiastowe bezpieczne odcięcie dopływu substancji niebezpiecznych oraz na bezpieczne ustawienie wszystkich ważnych zaworów przy zbliżaniu się lub przekraczaniu wartości krytycznych parametrów procesowo-operacyjnych. Systemy DCS funkcjonują całą dobę i są monitorowane przez pracujących pracowników.

Bardzo ważnym zabezpieczeniem instalacji jest stosowany na wielu z nich system awaryjnego wyłączenia (ESD) w przypadku wystąpienia odchyłań grożących powstaniem awarii. System ten wykorzystywany jest sporadycznie jedynie w przypadkach konieczności.

Narzędziem wspomagającym identyfikację instalacji w Zakładzie Produkcyjnym PKN ORLEN S.A. w Płocku, które mogą stwarzać zagrożenie poważną awarią przemysłową są uniwersalne analizy zagrożeń i oceny bezpieczeństwa. Stanowią one element Systemu Zarządzania Bezpieczeństwem Procesowym, który dotyczy wszystkich obiektów Spółki a jego głównym celem jest zapobieganie poważnym awariom i zapewnienie bezpieczeństwa prowadzonych procesów technologicznych.

W Polskim Koncernie Naftowym ORLEN S.A. typy analiz zostały określone w wewnętrznym zarządzeniu Spółki, a wybór właściwej metody analizy zagrożeń procesowych uzależniony jest od istniejących i planowanych (projektowanych) instalacji zakładu.

8. Sposoby ostrzegania i informowania społeczeństwa w przypadku wystąpienia awarii przemysłowej na terenie Zakładu Produkcyjnego PKN ORLEN w Płocku

Na terenie Zakładu Produkcyjnego PKN ORLEN w Płocku realizowane są różnorodne procesy z udziałem substancji chemicznych posiadających właściwości palne, wybuchowe i toksyczne. Taki profil produkcji powoduje, że istnieje możliwość występowania zdarzeń o charakterze awarii przemysłowych.

Ze względu na zasięg, oddziaływanie i wpływ takich zdarzeń na otoczenie, awarie można podzielić na zdarzenia noszące znamiona:

- Awarii przemysłowej o zasięgu na terenie ogrodzonym Zakładu Produkcyjnego.
- Awarii przemysłowej o zasięgu oddziaływania poza terenem ogrodzonym.

W związku z powyższym stosowane są trzy rodzaje - fazy ogłaszania alarmów:

1. Alarm fazy I lub alarm fazy II – w przypadku zaistnienia awarii przemysłowej w obrębie terenu Zakładu Produkcyjnego.
2. **Alarm fazy III - w przypadku zaistnienia awarii przemysłowej o zasięgu oddziaływania poza teren Zakładu Produkcyjnego.**

**Decyzję o ogłoszeniu alarmu fazy III podejmuje
Kierujący Działaniami Ratowniczymi
(dowódca przybyłych pododdziałów Zakładowej Straży Pożarnej PKN ORLEN)
w porozumieniu z Centralnym Działem Harmonogramowania i Koordynacji Produkcji**

Ogłoszenie na terenie Zakładu Produkcyjnego w Płocku poszczególnych faz alarmu oraz ich odwołania odbywa się przy pomocy wszelkich dostępnych i będących na wyposażeniu Zakładu Produkcyjnego PKN ORLEN w Płocku środków komunikacji personalnej oraz za pomocą:

- sygnałów akustycznych przekazywanych syrenami i buczkami,
- komunikatów głosowych systemu digitex,
- sieci telefonicznej,
- systemu powiadamiania i alarmowania sieci łączności przewodowej (wewnętrzny radiowęzeł)

OGŁOSZENIE ALARMU:

Alarm o zagrożeniu ogłaszany jest MODULOWANYM sygnałem akustycznym syreny alarmowej lub buczka trwającym 3 minuty-

Osoby upoważnione do ogłaszania i odwołania alarmu zostały wskazane w tabeli 3

Tabela 3. Osoby upoważnione do ogłaszania i odwołania alarmu

RODZAJ ALARMU	RODZAJ ZAGROŻENIA	RODZAJ SYGNAŁU	Osoba upoważniona do ogłoszenia alarmu
ALARM Fazy I	W obrębie terenu Zakładu Produkcyjnego – zagrożenie nie przekracza granic JEDNEJ INSTALACJI	Modulowany sygnał dźwiękowy trwający 3 minuty OGŁASZANY NA JEDNEJ INSTALACJI	Każda osoba, która zauważyła zagrożenie
ALARM Fazy II	W obrębie terenu Zakładu Produkcyjnego – zagrożenie przekracza granicę więcej niż JEDNEJ INSTALACJI	Modulowany sygnał dźwiękowy trwający 3 minuty OGŁASZANY NA WIĘCEJ NIŻ JEDNEJ INSTALACJI	Kierujący Akcją Ratowniczą* lub Kierujący Działaniami Ratowniczymi**
ALARM Fazy III	Zagrożenie przekracza granicę (teren ogrodzony) Zakładu Produkcyjnego	Modulowany sygnał dźwiękowy trwający 3 minuty (Kontynuacja alarmu fazy II) OGŁASZANY NA WSZYSTKICH INSTALACJACH	Kierujący Działaniami Ratowniczymi
ODWOŁANIE ALARMU	Fazy I, II, III	Ciągły sygnał dźwiękowy trwający 3 minuty.	Kierujący Działaniami Ratowniczymi

*Kierujący Akcją Ratowniczą (KAR) – pracownik instalacji produkcyjnej PKN ORLEN.

**Kierujący Działaniami Ratowniczymi (KDR) – dowódca przybyłych pododdziałów Zakładowej Straży Pożarnej PKN ORLEN.

- A. Od momentu przybycia na miejsce zdarzenia jednostki Zakładowej Straży Pożarnej PKN ORLEN dowodzenie przejmuje dowódca przybyłych pododdziałów pełniąc rolę Kierującego Działaniami Ratowniczymi.
- B. W przypadku ogłoszenia alarmu fazy III Kierujący Działaniami Ratowniczymi powiadamia pracownika Centralnego Działu Harmonogramowania i Koordynacji Produkcji.

- C. Pracownik Centralnego Działu Harmonogramowania i Koordynacji Produkcji powiadamia Miejskie Centrum Zarządzania Kryzysowego oraz w zależności od potrzeb Powiatowe Centrum Zarządzania Kryzysowego w Płocku, Biuro Prasowe PKN ORLEN o konieczności ostrzeżenia i postępowania społeczeństwa.
- D. Zakładowe Stanowisko Kierowania Zakładowej Straży Pożarnej PKN ORLEN jest w bezpośrednim kontakcie za pomocą stałego łącza komunikacyjnego z Miejskim Stanowiskiem Kierowania Komendanta Miejskiego Państwowej Straży Pożarnej w Płocku (SK KM PSP Płock).
- E. Zakładowa Straż Pożarna (ZSP) PKN ORLEN kieruje działaniami na poziomie interwencyjnym i taktycznym zgodnie z zapisami Wewnętrznego Planu Operacyjno – Ratowniczego dla Zakładu Produkcyjnego PKN ORLEN w Płocku.
- F. W przypadku ogłoszenia alarmu fazy III działania prowadzone są w ramach Zewnętrznego Planu Operacyjno – Ratowniczego.

ODWOŁANIE ALARMU:

Alarm odwołuje się CIĄGLYM sygnałem akustycznym syreny alarmowej lub buczenia trwającym 3 minuty.

9. Sposób postępowania społeczeństwa w przypadku wystąpienia awarii przemysłowej i ogłoszenia alarmu fazy III

W przypadku ogłoszenia alarmu fazy III konieczna jest współpraca pomiędzy społecznością lokalną, a osobami uprawnionymi do kierowania działaniami ratowniczymi (Państwowa Straż Pożarna, Miejskie i Powiatowe Centrum Zarządzania Kryzysowego).

W przypadku wystąpienia skutków awarii przemysłowej w postaci intensywnego zadymienia, emisji z uciążliwością zapachową zaleca się wszystkim osobom przebywającym w bezpośrednim sąsiedztwie Zakładu Produkcyjnego PKN ORLEN w Płocku, a także mieszkańcom miasta Płocka, zastosowanie się do niżej podanych wskazówek:

1. Zachować spokój oraz nie dystrybuować nieprawdziwych i niesprawdzonych informacji w mediach społecznościowych i za pomocą innych dostępnych środków przekazu celem zapobiegania panice.
2. Stosować się do poleceń wydawanych przez zaangażowane służby ratownicze w tym Miejskiego Centrum Zarządzania Kryzysowego, Państwową Straż Pożarną i innych w zależności od dyspozycji.
3. Nie zbliżać się do strefy zagrożenia.
4. Nie wchodzić w obszary silnego zadymienia lub oparów substancji chemicznych.
5. Oddalić się od emisji substancji niebezpiecznych w kierunku prostopadłym do kierunku wiatru.
6. Nie utrudniać służbom ratowniczym dojazdu do Zakładu Produkcyjnego PKN ORLEN w Płocku.
7. Zamknąć okna i uszczelnić inne otwory, którymi dym lub pary substancji niebezpiecznej mogłyby wnikać do pomieszczeń (drzwi, kratki wentylacyjne).
8. Zamknąć zawór gazu.
9. Odciąć dopływ wody.
10. Nie używać ognia otwartego.
11. W przypadku znajdowania się w samochodzie, w strefie intensywnego zadymienia - zamknąć okna i wyłączyć wentylację, a jeśli widoczność na to pozwala opuścić rejon zadymienia możliwie najkrótszą drogą.
12. Należy zaopiekować się dziećmi, osobami starszymi i niepełnosprawnymi.
13. W przypadku koniecznej ewakuacji zabrać najpotrzebniejsze rzeczy zgodnie z informacjami dostępnymi na stronie internetowej PSP: <https://www.straz.pl/badz-bezpieczny/poradniki>, <https://www.straz.pl/prewencja/instrukcje-o-postepowaniu>
14. Na bieżąco śledzić komunikaty podawane przez Bezpłatny Systemem Informacji dla Mieszkańców Regionu Płockiego ORLENInfo oraz służby ratownicze, a także radio i telewizję do czasu ogłoszenia komunikatu o odwołaniu alarmu.

Dodatkowe informacje o awarii przemysłowej można uzyskać przez całą dobę:

Punkt Informacyjny Centrum Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miasta Płocka	(24) 367 15 70
Powiatowe Centrum Zarządzania Kryzysowego w Płocku	608 598 069 (24) 267 67 13

Uwaga: informacje udzielane są przy zachowaniu wymogów określonych w odrębnych przepisach dotyczących ochrony informacji niejawnych.

10. Obszar uzyskania dodatkowych informacji związanych z bezpieczeństwem Zakładu Produkcyjnego w Płocku z zastrzeżeniem wymogów dotyczących informacji niejawnych ustalonych w przepisach krajowych

Dodatkowe informacje w zakresie nieobjętym tajemnicą handlową i/lub tajemnicą przedsiębiorstwa dotyczące Zakładu Produkcyjnego w Płocku PKN ORLEN S.A. można uzyskać kierując pisemny wniosek na adres:

Polski Koncern Naftowy ORLEN Spółka Akcyjna
ul. Chemików 7, 09-411 Płock
Biuro Bezpieczeństwa i Higieny Pracy
tel: 24 256 93 32
bezpieczenstwo.procesowe@orlen.pl

Informacje związane z rejestrem substancji niebezpiecznych; zatwierdzonymi raportami o bezpieczeństwie lub ich zmianami; zewnętrznymi planami operacyjno-ratowniczymi oraz instrukcjami postępowania mieszkańców na wypadek wystąpienia awarii – podawane są również przez Mazowieckiego Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej na stronie internetowej:

<https://www.straz.pl/prewencja/instrukcje-o-postepowaniu>

Ostatnia aktualizacja dnia: 26.02.2019

Definicje najważniejszych pojęć i terminów stosowanych w polskich przepisach dotyczących poważnych awarii przemysłowych wg *ustawy z 27 kwietnia 2001 – Prawo Ochrony Środowiska (Dz.U. 2001 Nr 62, poz. 627, z póź. zm.)*

- A. **Poważna awaria** - zdarzenie, w szczególności emisja, pożar lub eksplozja, powstałe w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem.
- B. **Poważna awaria przemysłowa** - poważna awaria w zakładzie.
- C. **Emisja** - wprowadzane bezpośrednio lub pośrednio, w wyniku działalności człowieka, do powietrza, wody, gleby lub ziemi:
 - substancje,
 - energie, takie jak ciepło, hałas, wibracje lub pola elektromagnetyczne.
- D. **Instalacja**:
 - stacjonarne urządzenie techniczne
 - zespół stacjonarnych urządzeń technicznych powiązanych technologicznie, do których tytułem prawnym dysponuje ten sam podmiot, położonych na terenie jednego zakładu.
 - obiekty budowlane nie będące urządzeniami technicznymi ani ich zespołami, których eksploatacja może spowodować emisję.
- E. **Zakład** - jedna lub kilka instalacji wraz z terenem, do którego prowadzący instalacje posiada tytuł prawny, oraz znajdującymi się na nim urządzeniami.
- F. **Zakład stwarzający zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej** – zakład o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej lub zakład o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej. Zakład stwarzający zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, w zależności od rodzaju, kategorii i ilości substancji niebezpiecznej znajdującej się w zakładzie uznaje się za zakład o zwiększonym ryzyku wystąpienia awarii, zwany dalej „zakładem o zwiększonym ryzyku”, albo za zakład o dużym ryzyku wystąpienia awarii, zwany dalej „zakładem o dużym ryzyku”.
- G. **Zagrożenie** – samoistna właściwość substancji niebezpiecznej lub warunki fizyczne, które mogą spowodować negatywne skutki dla zdrowia ludzi lub środowiska.
- H. **Znajdowanie się w zakładzie substancji niebezpiecznych** – faktyczna lub przewidywana obecność substancji niebezpiecznych w zakładzie lub substancji niebezpiecznych, które mogą powstać podczas utraty kontroli nad procesami, w tym magazynowaniem, w odniesieniu do każdej instalacji w zakładzie, w ilościach decydujących o zaliczeniu zakładu do zakładu o zwiększonym ryzyku lub zakładu o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej